ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами соціологічного дослідження

«ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«СЕСТРИНСЬКА СПРАВА»,
другий (магістерський) рівень освіти»

Харків – 2025

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Оцінювання свого навчання за освітньо-професійною програмою «Сестринська справа», другий (магістерський) рівень освіти» було проведено у січні 2025-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- польовий етап (збір даних) (січень 2025),
- аналіз даних (квітень 2025),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (квітень 2025).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 28 запитань). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Сестринська справа» (другий (магістерський) рівень освіти).

У підсумку в дослідженні взяли участь 34 респондента/-ки (що становить 103 % від загальної кількості здобувачів/-ок, які навчаються на цій освітній програмі), серед них — 29 осіб з 1-го курсу (що становило 85,3 % від загальної кількості респондентів/-ок) та 5 осіб з 2-го курсу (14,7 %).

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перші питання опитування спрямовані на визначення рівня задоволеності здобувачів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ), певної освітньої програми («Сестринська справа») та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1).

Більшість здобувачів/-ок повністю або радше задоволені вибором університету (85,3 %), навчанням за освітньою програмою (91,2 %) та роботою кафедр (85,3 %).

Варіант «У чомусь так, у чомусь — ні» обрали по 8,8 % респондентів/-ок стосовно вибору університету, навчання за освітньою програмою та роботи кафедр.

Радше незадоволених вибором університету та радше незадоволених роботою кафедр виявлена однакова кількість — 5,9 % здобувачів/-ок, щодо навчання за освітньою програмою абсолютно незадоволених чи радше незадоволених виявлено не було. Абсолютно незадоволених вибором університету та роботою кафедр також не було. Варіант «Складно сказати» не обрав жоден респондент/-ка.

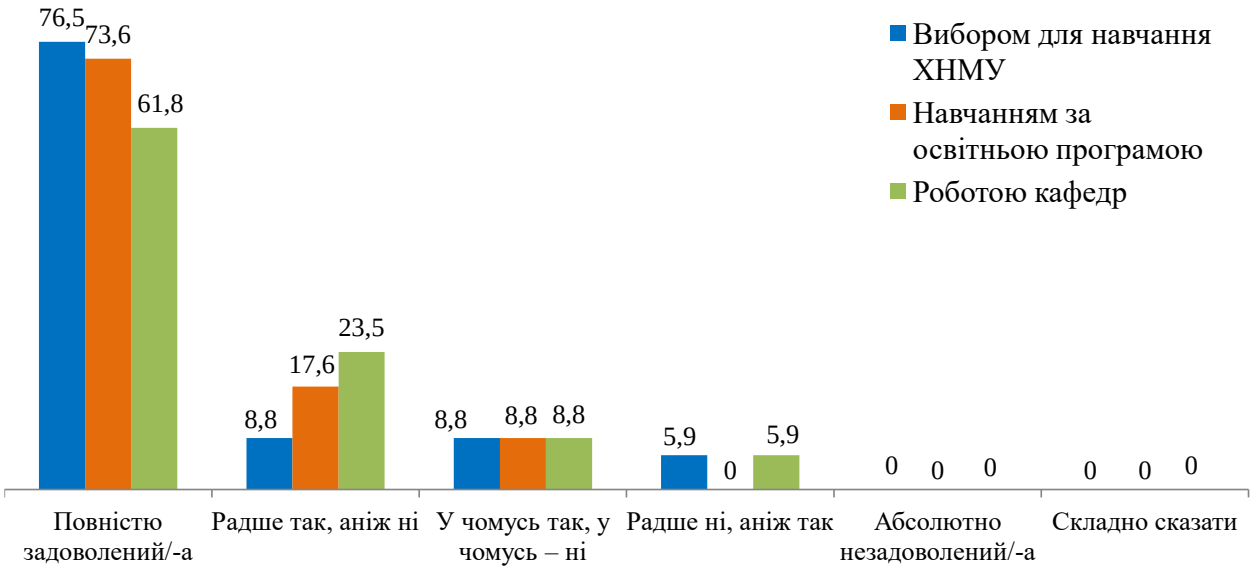

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчання ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Очікування від ХНМУ повністю чи скоріше співпали з реальністю для 79,5 % здобувачів/-ок. Здобувачів/-ок, очікування яких від ХНМУ радше не співпали з реальністю, було 2,9 %. Ще 17,6 % обрали серединну позицію — «У чомусь так, у чомусь ні».

Здобувачі/-ки в цілому позитивно сприймають освітній процес в університеті, у відповідях на запитання «Як у цілому Ви оцінюєте якість освітнього процесу в ХНМУ?» обрали варіант відповіді «Дуже добре» та «Радше, добре» 82,4 % опитаних (див. рис. 2). Таких, які б дуже погано ставились би до якості освіти в університеті, не виявлено, але є 2,9 % тих, хто «радше, погано» оцінюють якість освіти. Серединну відповідь, «У чомусь добре, у чомусь — ні», обрали 14,7 %. Таких, що утримались від відповіді, не було.

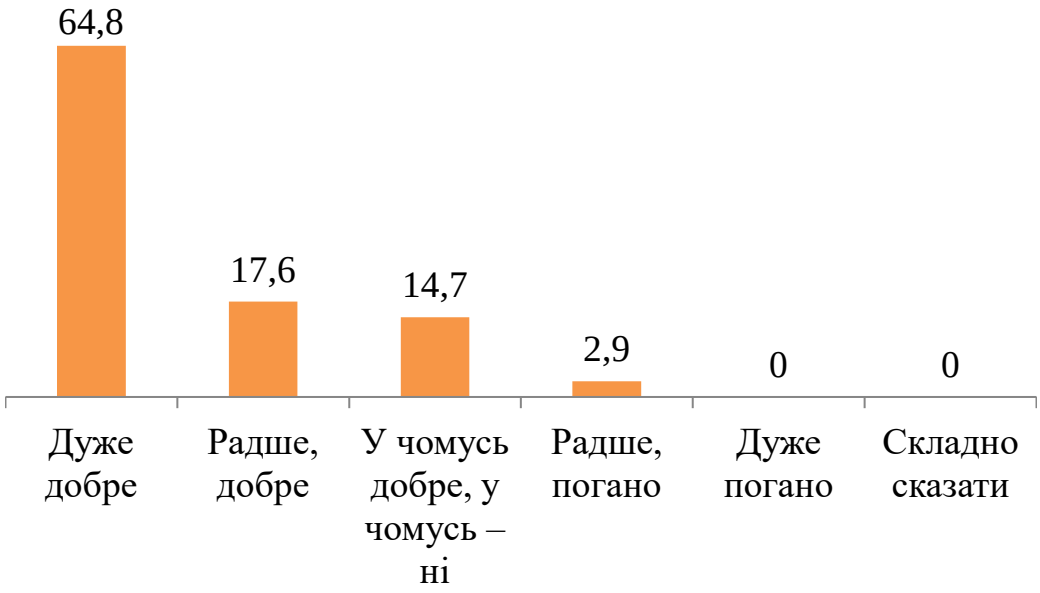

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що більшість опитаних (88,3 %) погоджуються з тим, що освітній процес в університеті враховує світовий науковий досвід на високому та достатньому рівні, а 85,3 % вважають, що

освітнє середовище ХНМУ повною мірою, або радше задовольняє їхні наукові та освітні інтереси.

На рис. 3 відображені результати розподілу думок здобувачів/-ок щодо «агентів впливу» на якість освіти. Відповідно до діаграми найбільшу відповідальність за якість освіти здобувачі/-ки цієї освітньої програми покладають на викладачів (79,4 %).

На другому місці у «рейтингу» — самі здобувачі (61,8 %) та завідувачі кафедр (61,8 %). Досить високий рівень впливу також приписують адміністрації університету (58,8 %) та Навчально-науковому інституту якості освіти (50,0 %).

Найменший вплив, за думкою здобувачів, має Міністерство освіти і науки України — тільки 41,2 % вказали на цього стейкхолдера, як агента впливу.

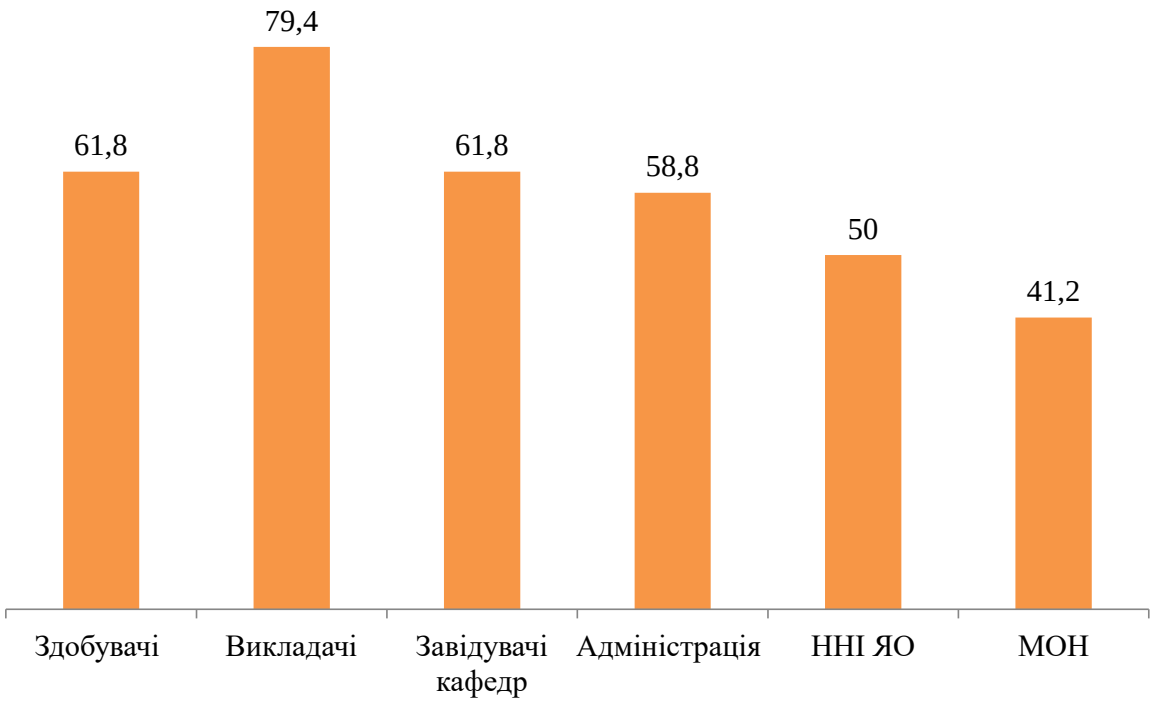

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, більшість опитаних підтвердили свою поінформованість за всіма аспектами (див. рис. 4).

Рівень поінформованості про методи та форми навчання був найвищим — 91,2 % здобувачів/-ок були поінформовані щодо них на початку навчання. Також високий рівень поінформованості спостерігається щодо змісту навчання (88,2 %).

Поінформованими про цілі, завдання навчання (82,4 %), критерії оцінювання, заплановані контрольні заходи (заліки, іспити тощо) (82,4 %) та очікувані результати навчання (79,4 %) є менший, хоча і об’єктивно високий відсоток здобувачів/-ок.

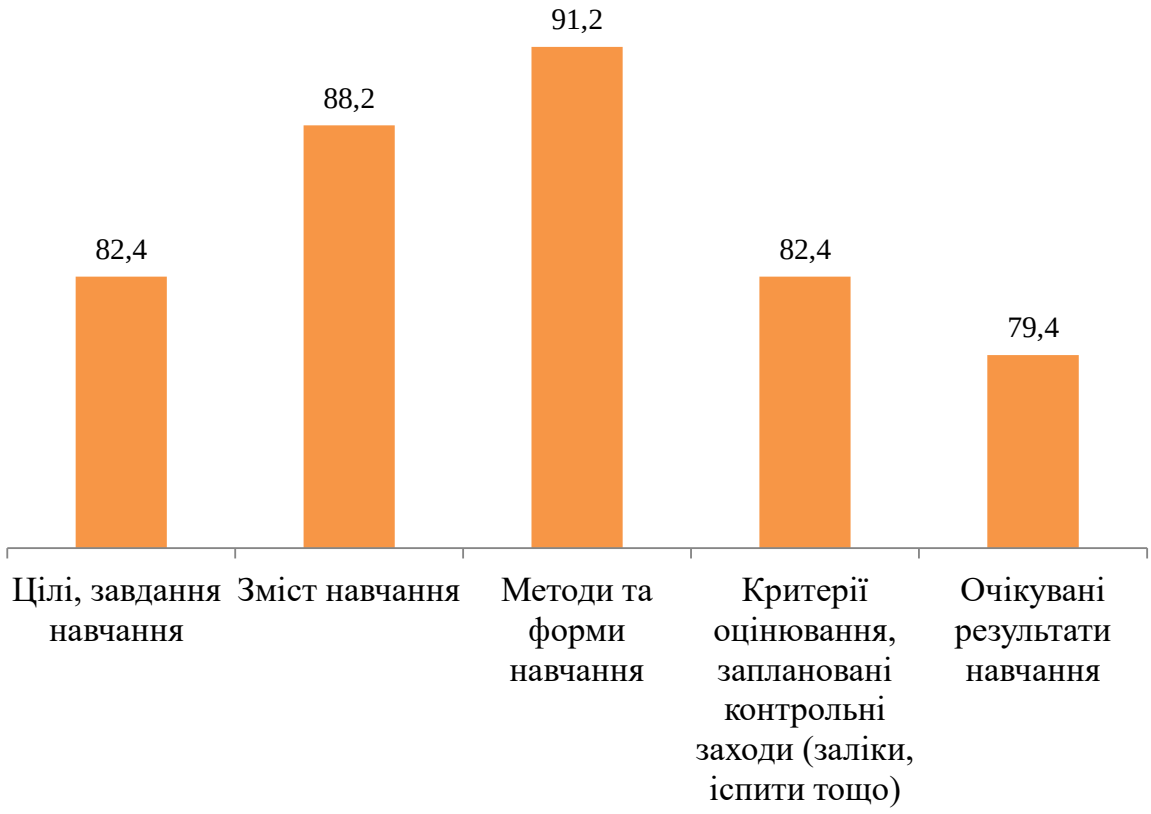

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Позитивно оцінили свій рівень поінформованості 85,3 % опитаних: повністю задоволених поінформованістю було 64,7 %. Частково задоволених було 14,7 %, а незадоволених не виявлено.

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Серед найбільш розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «демонстрація презентації» (91,2 %), «реферати, доповіді, повідомлення» (85,3 %), «розповідь, пояснення» (79,4 %), «обговорення» (79,4 %), «бесіда» (76,5 %), «тести» (76,5 %), «дискусії» (73,5 %), «усне опитування» (58,8 %) та «самостійна робота з навч.матеріалом» (52,9 %). Менше половини опитаних згадали про «письмові контрольні роботи» (41,2 %).

Можна припустити, що рідко застосовуються такі методи та форми навчання, як «письмові творчі роботи» (17,6 %) та «використання симуляційного обладнання» (14,7 %). Зовсім рідко використовуються «рольові ділові ігри» (5,9 %).

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Разом із цим більшість опитаних вважають застосовані методи і форми ефективними (94,2 %), сучасними (88,2 %) та відповідними їхній освітній програмі (85,3 %). Неефективними їх вважає 2,9 % опитаних, несучасними — 5,9 %, а невідповідними освітній програмі ці методи не вважає жоден з опитаних.

Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, 41,2 % здобувачів/-ок вважають, що мають суттєвий чи обмежений вплив, 32,4 % вважають, що такого впливу не мають.

Приблизно чверть (26,4 %) респондентів/-ок висловлювали викладачам та/або представникам адміністрації зауваження та пропозиції щодо оновлення освітніх програм зі спеціальності. З них 77,8 % вказали, що їхні пропозиції були врахованими.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов’язаних з навчанням (див. рис. 6).

Більшість респондентів/-ок, 79,5 %, вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів. Ще 14,7 % вказали на те, що таку можливість надають лише окремі викладачі. Про відсутність такої можливості повідомили 2,9 % опитаних. Також 2,9 % респондентів/-ок утруднились із відповіддю.

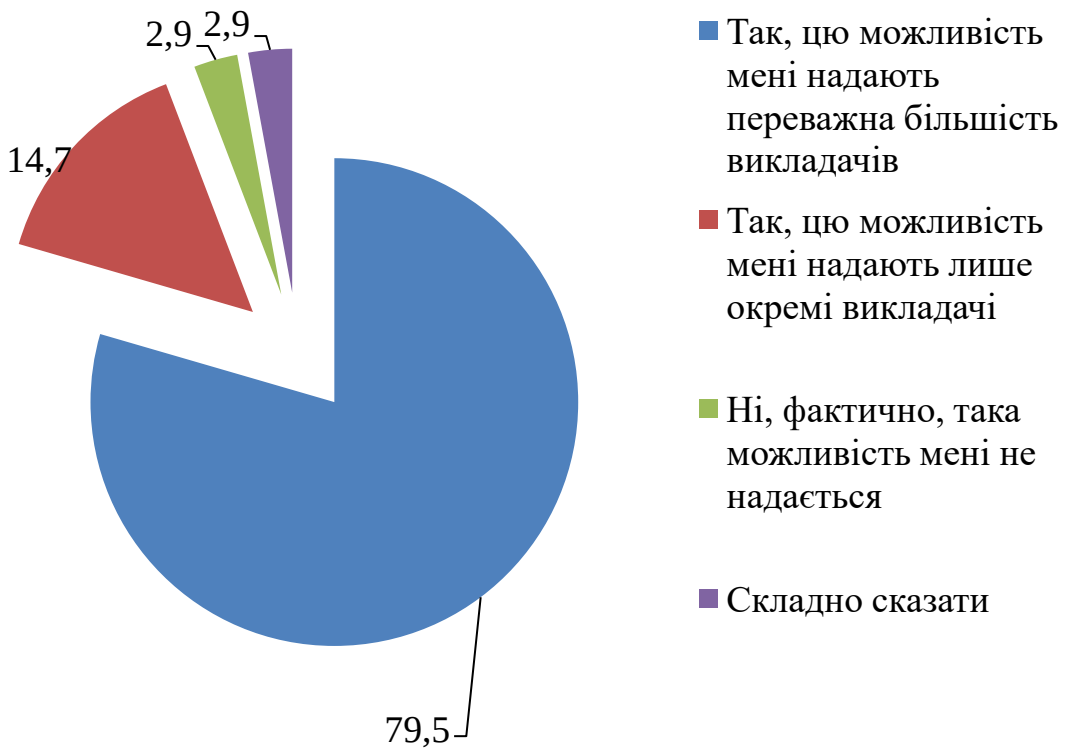

Рис. 6. Наявність можливості оперативно проконсультуватися з викладачами щодо навчання (%)

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, більшість опитаних (82,4 %) вказують на об’єктивність та неупередженість педагогів. Проте 17,6 % не вважають ставлення викладачів неупередженим та об’єктивним.

Більшість здобувачів/-ок, а саме, 82,4 % мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Серед запитань було оцінити за п’ятибальною шкалою різні аспекти навчання (див. рис. 7).

Рис. 7. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Результати аналізу показують, що студенти загалом виставляють дуже добрі оцінки (середній бал – 4,1 із 5) із незначним коливанням в 0,3 бали – від 4,0 (так оцінили «перелік навчальних дисциплін, що вивчаються») до 4,3 («якістю освітньої програми загалом»).

Посередньо (на 4,1 балів) оцінили «логічну послідовність вивчення навчальних дисциплін», «співвідношення між аудиторними годинами та самостійною роботою», «навантаження (кількість дисциплін у семестрі, кількість ауд.годин на тиждень)», «якість навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін», «методичне забезпечення самостійної роботи», «можливості для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії» та «залученість до занять професіоналів-практиків, експертів галузі, роботодавців». Вище середнього (на 4,2 балів) оцінили «розклад занять» та «чіткість та зрозумілість критеріїв оцінювання навчальних досягнень».

Відкрите запитання анкети стосувалося покращення якості освіти: «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ». Відповідь надали 16 респондентів/-ок.

Частина відповідей не містила пропозицій (43,8 %), оскільки в таких відповідях зазначалося: *«Все на вищому рівні»; «Навчанням у ХНМУ задоволена»; «Я задоволена якістю освіти»; «Навчальний процес мене влаштовує»; «Всім задоволена»; «Я вважаю якість освіти та освітнього процесу в ХНМУ на високому рівні»; «Я задоволена якістю навчання і не жалкую, що вибрала саме ХНМУ».*

12,5 % відповідей стосувались розширення практичної складової курсів:

«Більше практичних занять»;

«Більше роботи з симуляційним матеріалом».

Ще 12,5 % висловились щодо переліку навчальних дисциплін, що вивчаються, та щодо розкладу:

«Треба викладати лише ті дисципліни, які стосуються обраної професії, а не витрачати час на казна що»;

«Застосування гнучких розкладів занять для студентів, які поєднують навчання з роботою. Реальна адаптація навчального процесу відповідно до побажань студентів і викладачів».

Окрім цього, були і побажання щодо методів викладання (12,5 %):

«Більше ігрових методів викладання матеріалу»;

«Викладання в новітніх формах-креативне та інтерактивне навчання з боку викладачів».

Були і коментарі, які складно категорізувати (18,8 %):

«Вчасно долучати студента до освітнього процесу»;

«Покращити роботу секретаря-Ірини Тимурівни»;

«Впровадження програм підтримки ментального здоров'я студентів, таких як тренінги з управління стресом»

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльностей університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 8).

Респонденти/-ки продемонстрували високий рівень обізнаності з усіма аспектами навчального процесу. Так, найбільше опитані обізнані з порядком і умовами вибору студентами вибіркових дисциплін (97,1 %), із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ (97,1 %), а також із процедурою реагування вишу на порушення академічної доброчесності (94,1 %).

Рис. 8. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

На досить високому рівні є й обізнаність із порядком перескладання заліків, іспитів (88,2 %), з порядком оскарження результатів заліків, іспитів

(85,3 %), з інформацією про програми міжнародної академічної мобільності (85,3 %), із процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (85,3 %), із тим, що робить університет для гарантування безпеки студентів, сприяння їхньому здоров`ю (85,3 %), із заходами, які проводить психологічна служба університету (тренінги, семінари, консультації) (85,3 %) та з інформацією щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (85,3 %).

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 9).

Рис. 9. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Більшість респонденток/-тів задоволені платформами дистанційної освіти університету (91,2 %), рівнем освітньої підтримки з боку викладачів кафедр (88,2 %), рівнем матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу (85,3 %), рівнем матеріально-технічних та інформаційних ресурсів

Наукової бібліотеки університету (85,3 %), рівнем консультативної підтримки з боку деканату (85,3 %), рівнем консультативної підтримки з боку кафедр (82,4 %), можливістю користуватися наданим доступом до міжнародних інформаційних ресурсів (79,4 %), рівнем безпеки перебування в університеті, сприяння здоров`ю студентів (79,4 %), порядком оскарження результатів заліків, іспитів (76,5 %), порядком і умовами вибору студентами вибіркових дисциплін (73,5 %), порядком перескладання заліків, іспитів (73,5 %) та процедурою врегулювання конфліктних ситуацій (73,5 %).

Найменший рівень задоволеності спостерігається щодо рівня соціальної підтримки (проживання, харчування, стипендії, соціальна допомога та ін.) (67,6 %).

Заходи, які проводить психологічна служба ХНМУ, відвідували 23,5 % опитаних, з них 62,5 % задоволені результатами взаємодії з представниками психологічної служби.

Окремий блок анкети був присвячений можливим конфліктним ситуаціям, які можуть виникати під час навчання. Про конфлікти з викладачами повідомили 8,8 %, з іншими здобувачами — 11,8 %. Про конфлікти з адміністрацією повідомили 8,8 %.

На прохання описати конфлікт, відповіла одна особа:

«Не зійшлися на думці».

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою.

Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м`які навички здобувачів освіти (див. рис. 10).

Згідно з розподілом відповідей, університет найбільшою мірою сприяє розвитку комунікабельності (79,4 %) та здатності висловлювати та відстоювати власну позицію (73,5 %).

Досить високий рівень розвитку також відзначають для таких навичок, як відповідальність за власні дії (64,7 %), вміння працювати у команді (64,7 %) та вміння критично мислити (61,8 %).

Близько половини опитаних відзначили розвиток ініціативності (55,9 %) та вміння самостійно приймати рішення (50,0 %).

Розвитку таких навичок, як активна життєва позиція (32,4 %), емоційний інтелект (29,4 %) та вміння вести за собою (26,5 %), університет, на думку здобувачів, приділяє менше уваги. Найменший рівень розвитку серед перелічених навичок мають навички співпереживання (23,5 %).

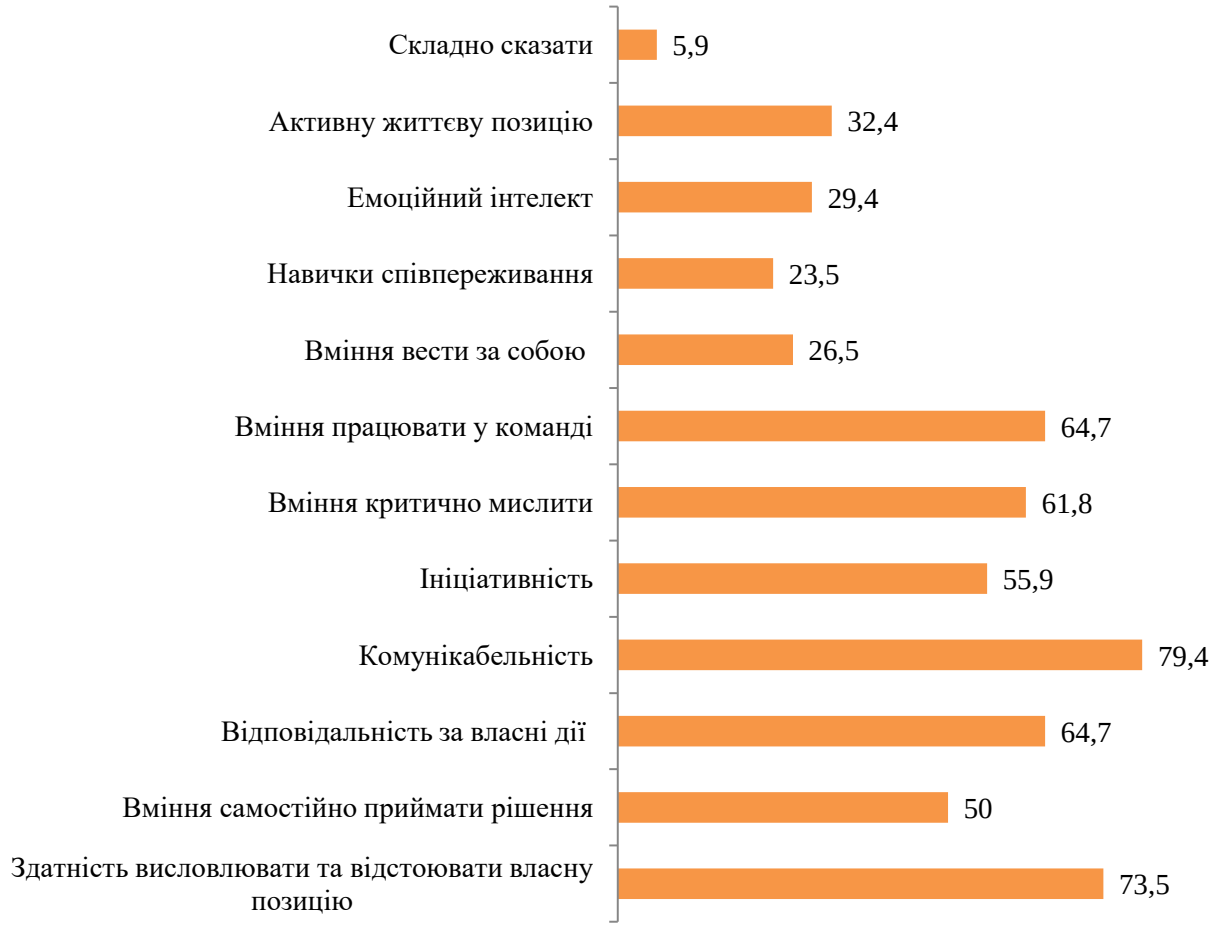

Рис. 10. М’які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Більшість опитаних (76,5 %) задоволені тими компетентностями, що в них розвинув університет.

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 11).

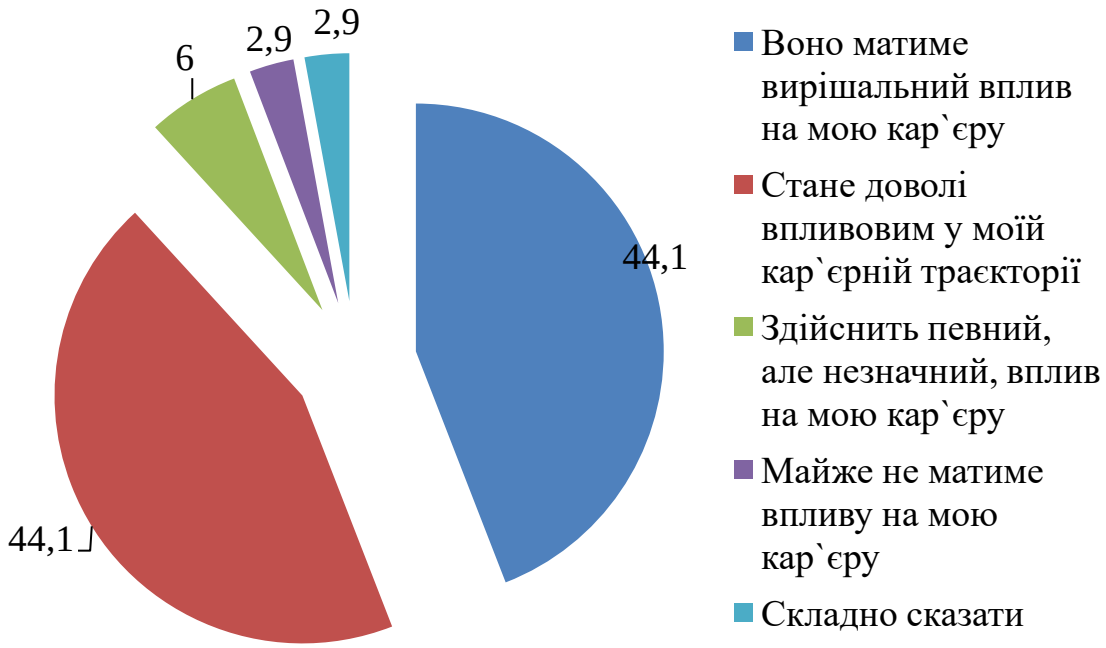

Рис. 11. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар`єрну траєкторію (%)

Студентські «оцінки» є позитивними: 88,2 % вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив (44,1 %) або стане доволі впливовою (44,1 %) у побудуванні кар'єрної траєкторії.

Незначна частина респондентів (6,0 %) вважає, що цей вплив буде певним, але незначним. Водночас 2,9 % опитаних вважають, що освітня

програма майже не матиме впливу на їхню кар’єру, і ще 2,9 % утруднились з відповіддю.

Аналітичний звіт виконала 17.04.2025 р.

Соціолог психологічної служби ННІ ЯО Дзюба О.М.